MËSIM PRAKTIK

Alfabeti dhe shqiptimi në gjuhën gjermane - Das Alphabet und die Aussprache

Kategoria e mësimit: Mësime të gjuhës gjermane

> Do të mësoni alfabetin gjerman, zanoret me umlaut ä, ö, ü dhe shkronjën ß. Shpjegohen tingujt që u vështirësohen folësve të shqipes, si w, v, z, sch, ch dhe diftongjet ei, ie, eu.

Alfabeti dhe shqiptimi në gjuhën gjermane - Das Alphabet und die Aussprache

Përmbledhje e mësimit

Në gjuhën gjermane alfabeti ka **26 shkronja bazë**, të cilave u shtohen tri zanore me umlaut — **ä, ö, ü** — dhe shkronja e veçantë **ß** (Eszett ose scharfes S). Gjermanishtja shkruhet mjaft afër mënyrës si shqiptohet, por disa shkronja lexohen krejt ndryshe nga shqipja, prandaj ky mësim është themeli i çdo mësimi tjetër.

Çfarë do të mësoni?

- Emrat e shkronjave dhe renditjen e alfabetit gjerman.
- Shqiptimin e zanoreve me umlaut **ä, ö, ü**.
- Kur shkruhet **ß** dhe kur **ss**.
- Bashkësitë e shkronjave *sch, st, sp, ch, ei, ie, eu, äu*.
- Rregullin që **çdo emër shkruhet me shkronjë të madhe**.

Shpjegimi i rregullit në shqip

Shumica e bashkëtingëlloreve gjermane shqiptohen si në shqip, por disa kanë vlerë krejt tjetër. Shkronja **w** lexohet si *v* e shqipes, kurse **v** lexohet zakonisht si *f*. Shkronja **z** nuk është *z* e shqipes, por *c*. Ky është burimi i gabimeve më të shpeshta të nxënësve shqipfolës.

Tabela e shqiptimit

Shkronja	Shqiptimi i përafërt në shqip	Shembull gjermanisht	Kuptimi
w	v	*Wasser*	ujë
v	f	*Vater*	baba
z	c	*Zeit*	kohë
s (para zanoreje)	z	*Sonne*	diell

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

Shkronja	Shqiptimi i përafërt në shqip	Shembull gjermanisht	Kuptimi
ß	s e fortë	*Straße*	rrugë
j	j	*ja*	po
sch	sh	*Schule*	shkollë
st- (në fillim)	sht	*Stadt*	qytet
sp- (në fillim)	shp	*Sport*	sport
ch (pas a, o, u)	h e ashpër	*Buch*	libër
ch (pas e, i, ä, ö, ü)	h e butë	*ich*	unë
ei	aj	*mein*	imi
ie	i e gjatë	*Liebe*	dashuri
eu / äu	oj	*heute, Häuser*	sot, shtëpi
qu	kv	*Quelle*	burim

Zanoret me umlaut

Shkronja	Përshkrimi	Shembull	Shqip
ä	afër *e*-së së shqipes	*Bäcker*	furrtar
ö	buzët si për *o*, gjuha si për *e*	*schön*	i bukur
ü	buzët si për *u*, gjuha si për *i*	*über*	mbi

Kujdes: tingujt *ö* dhe *ü* nuk kanë ekuivalent në gjuhën shqipe. Ata duhen ushtruar posaçërisht, sepse ndryshojnë kuptimin: *schon* (tashmë) nuk është *schön* (i bukur).

Kur shkruhet ß dhe kur ss

- **ß** pas zanoreje të gjatë ose diftongu: *Straße, groß, heiß, Fuß*.
- **ss** pas zanoreje të shkurtër: *Wasser, muss, Fluss, dass*.
- Në Zvicër shkronja **ß** nuk përdoret fare; shkruhet gjithmonë *ss*.

Shembuj në gjermanisht me përkthim

Gjermanisht: Ich lerne Deutsch.

Shqip: Unë mësoj gjermanisht.

Gjermanisht: Die Straße ist sehr schön.

Shqip: Rruga është shumë e bukur.

Gjermanisht: Wie schreibt man das?

Shqip: Si shkruhet kjo?

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

Fjalë dhe shprehje sinjalizuese

Në orën e gjuhës do t'ju duhen këto shprehje: *Wie heißt das auf Deutsch?* (Si quhet kjo në gjermanisht?), *Wie schreibt man das?* (Si shkruhet?), *Buchstabieren Sie bitte!* (Shqiptojini shkronjat, ju lutem!), *Noch einmal, bitte.* (Edhe një herë, ju lutem.)

Përjashtime dhe kujdes

- Bashkësia **ch** në fjalë të huazuara mund të lexohet *k*: *Chaos, Charakter*.
- Në fund të fjalës, bashkëtingëlloret **b, d, g** shqiptohen si *p, t, k*: *Tag* lexohet *tak*.
- Shkronja **h** pas zanoreje nuk shqiptohet, por e zgjat zanoren: *gehen, Uhr, Jahr*.

Gabime të zakonshme të folësve të shqipes

Gabimi	E saktë	Shpjegimi
Vasser	**Wasser** (lexohet *vaser*)	w = v, jo v = v
Zeit lexuar *zajt*	lexohet **cajt**	z = c
Stadt lexuar *stat*	lexohet **shtat**	st- në fillim = sht-
schon për *schön*	dallojini me kujdes	umlauti ndryshon kuptimin
der lehrer	**der Lehrer**	emrat shkruhen me shkronjë të madhe

Krahasimi me gjuhën shqipe

Në gjuhën shqipe emrat shkruhen me shkronjë të vogël, ndërsa **në gjermanisht çdo emër fillon me shkronjë të madhe**, kudo që ndodhet në fjali. Kjo është një nga dallimet e para që duhet automatizuar. Gjithashtu, shqipja nuk ka tingujt *ö* dhe *ü*, prandaj ata kërkojnë ushtrim të veçantë.

Përmbledhje e shkurtër

- 26 shkronja + ä, ö, ü + ß.
- *w* = v, *v* = f, *z* = c, *sch* = sh.
- *st-* dhe *sp-* në fillim = *sht-*, *shp-*.
- *ei* = aj, *ie* = i, *eu/äu* = oj.
- ß pas zanoreje të gjatë, ss pas zanoreje të shkurtër.
- Çdo emër me shkronjë të madhe.

Këshilla praktike për ushtrime

1. Lexoni me zë të lartë çdo ditë nga pesë minuta; shqiptimi gjerman mësohet me gojë, jo me sy.
2. Shkruani listën e shkronjave dhe pranë secilës një fjalë shembull që e mbani mend lehtë.
3. Ushtroni çiftet që dallohen vetëm nga umlauti: *schon / schön*, *Mutter / Mütter*, *konnte / könnte*.

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.